

אישתיק שתק רבה.

מקשה הגמרא: ואמאי אישתיק רבה? והרי יכול היה להשיב לו שבדבר זה אין הלכה כרבי שמעון בן לקיש. שהרי האמר רבא: הלכתא כוותיה הלכה כמו דרבי שמעון בן לקיש, רק בהני תלת בשלשה דברים.⁽³⁸²⁾ ובמחלוקת זו בענין אכילת גיד בקרבן הפסח, אין הלכה כמו רבי שמעון בן לקיש?!

ומתוצאת הגמרא: אכן, בכל מקום הלכה כרבי יוחנן. אך שאני הכא, שונה הדבר כאן, דהדר ביה, חזר בו רבי יוחנן לגביה דרבי שמעון בן לקיש, ופסק בענין גידין רכים כרבי שמעון בן לקיש, שאין נמנים על קרבן פסח על דעת לאכול גידין אלו כיון שסופן להקשות ולא יהיו ראויים לאכילה, ולכן מחשיבין אותם כפי סופן, ואין דינם כבשר.

ומנין שחזר בו רבי יוחנן בדבר זה?

לפי שמתחילה, כאשר סבר רבי יוחנן שנמנים על הגידין בפסח, סמך על דברי המשנה לקמן [קכב א]: אלו הם שעורותיהם נחשבים כבשרם וכו' ועור הראש של עגל הרך. דהיינו, שעור העגל נחשב כבשר לענין טומאת אוכין וטומאת נבילה. ואף שסופו להקשות. וכעין זה למד רבי יוחנן שאף גיד, דינו כבשר הגם שסופו להקשות.

ולבסוף חזר בו רבי יוחנן. וכפי שמובא [שם] ששאל ממנו רבי שמעון בן לקיש עור הראש של עגל הרך, מהו שיטמא? אמר לו רבי יוחנן: אינו מטמא. הקשה לו ריש לקיש, הרי לימדנו רבינו את דברי המשנה "אלו הם שעורותיהם כבשרם — עור הראש של עגל הרך?"

דאמר ליה, השיב לו רבי יוחנן: אל תקניטני ממשנה זו האומרת שעור הראש של עגל הרך הרי הוא כבשר. משום שמשנה זו, בלשון יחיד אני שונה אותה שנאמרה לדעת אלעזר בן יהודה.⁽³⁸³⁾ ואינה "סתם משנה"

או לאו.

ודוחה הר"ן אפשרות זו, שהרי אבר המדולדל אסור רק מדרבנן. כמבואר בדף עד א. ואילו הנידון כאן בגמרא הוא באיסורי דאורייתא. ואם כן, דעת הפוסקים הנ"ל, נשארה בקושיא.

382. ואלו הם: א. קנין פירות לאו כקנין הגוף, ב. החולץ למעוברת והפילה, צריכה חליצה מן האחים, ג. המחלק נכסיו על פיו [לפני מותו] צריך שיזכיר לשון מתנה באמצע דברי ההקנאה. כדי שתהיה זו מתנה גמורה ולא ירושה.

383. ראה רש"י לקמן [קכב ב] ד"ה שבלשון.

עו א שהלכה כלישנא קמא בדעת רב, שאם נחתך העצם האמצעי — טרפה. וההוכחה היא שגידים אלו שדנים בהם כאן, אינם נמצאים בעצם הקולית [ירך] אלא רק בעצם האמצעית. ומוכח, שאף שבר בעצם האמצעית, אוסר אם אין עור ובשר חופין את רובו. ולדעת הגאונים הפוסקים כלישנא בתרא שרק חיתוך בעצם העליונה [ירך, קולית] אוסר, קשה היאך יפרשו את הגמרא כאן.

ואף שיתכן היה לומר לדעת הפוסקים הנ"ל שנידון הוא לגבי כשרותו של האבר עצמו, אם דינו כאבר המדולדל. ואין נידון על הבהמה לפי שהיא ודאי כשרה. והשאלה האם שבר בעצם האמצעי שגידים חופין אותו, אסור כדין מדולדל